

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/671/2014
Identifikačné číslo spisu: 7613207987
Dátum vydania rozhodnutia: 08.10.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Šramková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:7613207987.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky J. U., bytom H. proti odporkyni Rapid life životnej poisťovni, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Boženy Němcovej č. 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 6 C 152/2013, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. apríla 2014 sp. zn. 3 Co 446/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Navrhovateľke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 24.júna 2013 č. k. 6 C 152/2013 - 110 zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu Košice vydaný 19. januára 2012 pod sp. zn. 2 C 1384/2012 (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“) zaväzujúci navrhovateľku poskytnúť odporkyni peňažné plnenie vo výške 196,40 Eur a trov rozhodcovského konania na tom základe, že údajne nesplnila povinnosť z poistnej zmluvy, ktorú uzatvorili navrhovateľka a odporkyňa 28. apríla 2008 (ďalej len „poistná zmluva“), a priznal odporkyni náhradu trov konania v sume 429,89 Eur. Poistnú zmluvu uzatvárala odporkyňa ako poisťovateľ (dodávateľ) konajúci v rámci predmetu svojej činnosti a navrhovateľka (fyzická osoba) ako spotrebiteľ. So zreteľom na to súd prvého stupňa konštatoval, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, bola formulovaná vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory z poistenia mali byť prejednávané v rozhodcovskom konaní. Navrhovateľka pri uzatváraní poistnej zmluvy nebola oboznámená s právnymi účinkami dojednania rozhodcovskej doložky, jej uzavretie si nijakým spôsobom nevymienila a v ničom nemohla meniť obsah všeobecných poistných podmienok. Zmluvné podmienky boli aj v danom prípade vopred dané a spotrebiteľ si nemohol vybrať z viacerých alternatív zmluvných dojednaní. Súd prvého stupňa uzavrel, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a jej dôsledkom je značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Predmetnú doložku preto posúdil ako neprijateľnú (neplatnú) zmluvnú podmienku, žalobnému návrhu preto vyhovel a rozhodcovský rozsudok zrušil. O trovách konania rozhodol podľa §

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 10. apríla 2014 sp. zn. 3 Co 446/2013 potvrdil napadnutý rozsudok a odporkyňa nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu je náležité a presvedčivé, preto naň v plnom rozsahu odkázal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje neprijateľnú (neplatnú) zmluvnú podmienku dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, ktoré je obsiahnuté v štandardnej formulárovej zmluve alebo vo všeobecných poisťných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Konštatoval, že rozhodcovskú doložku v predmetnej veci si odporkyňa osobitne nevyjedнала. Odporkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala svoje tvrdenia o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky. Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k názoru, že navrhovateľka mohla len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všeobecným obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania uzavrel, že je opodstatnený záver, podľa ktorého navrhovateľke neboli poskytnuté žiadne informácie o dôsledkoch výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky, ako i že vzhľadom na neplatnosť rozhodcovskej doložky chýbal v danom prípade rozhodcovskému súdu základný predpoklad pre rozhodnutie sporu v rozhodcovskom konaní. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O. s. p.). Výrok o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho podala odporkyňa dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 237 písm. f/ O. s. p., namietala, že jej postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedla tiež, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Obidva sudy, zvlášť krajský súd, nesprávne poukazovali na viazanie opravného prostriedku na zaplatenie poplatku tak, ako je uvedené v poučení vydaného rozhodcovského rozsudku. Nevšimli si však, že v štatúte Arbitrážneho súdu Košice pri hodnotení sporu ako sporu spotrebiteľa s iným účastníkom konania je spotrebiteľ od takýchto poplatkov oslobodený. Sudy túto právne významnú vec neskúmali a nepodrobili súdnemu prieskumu. Ak by tak konali, toto mohlo mať rozhodný vplyv na vynesenie iného než napadnutého rozhodnutia v riadnom i odvolacom konaní. S poukazom na takéto odôvodnenie rozsudku prvostupňovým aj odvolacím súdom je potvrdené rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku nepreskúmateľné v časti, kde sudy konštatovali porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa, pretože tieto predpisy porušené neboli. Namietala tiež neúplnosť žalobného návrhu a neurčitost' petitu, ktoré boli spôsobilé narušiť právne istoty odporkyne, pretože navodili stav právnej neistoty v otázke, ktorý súd bude vecne príslušný na rozhodnutie o prípadnom zrušení rozhodcovského rozsudku. Z podaného návrhu je možné len analýzou vyvodiť, že hlavným dôvodom na zrušenie rozhodcovského rozsudku má byť dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona o rozhodcovskom konaní, t. j. že jeden z účastníkov popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy. Namietala tiež, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. januára 2013 č. k. III. ÚS 23/2013, v zmysle ktorého v konaní nasledujúcom po stanovení nových povinností z právneho vzťahu, ktorého obsah už je právoplatne a vykonateľne judikovaný, stráca fyzická osoba pozíciu fyzickej osoby ako spotrebiteľa. Právoplatnosťou a vykonateľnosťou súdneho rozhodnutia o obsahu spotrebiteľského právneho vzťahu nadobúda tento právny vzťah v perspektíve núteného výkonu novú kvalitu. Rozhodcovský rozsudok je právoplatný a vykonateľný. Súd preto musí od navrhovateľa v takomto konaní požadovať riadne zaplatenie súdneho poplatku, ak má byť v konaní zachovaná rovnosť účastníkov. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS244/2009. V ďalšom dovolateľka konštatovala, že v konaní boli nesprávne skutkovo vyhodnotené obsahové zložky všeobecných poisťných podmienok, osobitných zmluvných dojednaní, rozhodcovskej doložky a záznamu sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klientov. Rozhodcovská doložka, ktorá je súčasťou osobitných zmluvných dojednaní, bola jednoznačne formulovaná tak, že každý poistenec rovnako má dve rovnocenné možnosti toto zmluvné dojednanie akceptovať alebo neprijíť. Dovolateľka namietala aj nesprávne právne posúdenie charakteru tohto sporu - podľa jej názoru nejde o spotrebiteľský spor. V danom prípade bola totiž podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku,

preto v konaní mal byť preskúmaný postup rozhodcovského súdu, ktorý bol zavŕšený vydaním označeného rozhodcovského rozsudku. Mala za to, že nie je možné stotožniť sa so všeobecným záverom súdov, že rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách je neplatná, lebo nebola individuálne dojednaná a zakladá rozpor s dobrými mravmi. V tejto súvislosti upriamila pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. júla 2013 sp. zn. II ÚS 499/2012, ktorý v prípade obdobnej rozhodcovskej doložky rozhodol o porušení jej práv zaručených v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uviedla aj to, že oba sudy aplikovali vnútroštátne normy zamerané na ochranu spotrebiteľa, ktorých východiskom je smernica 93/13/EHS, boli preto povinné rovnako interpretovať a aplikovať právne normy v súvislostiach a s prihliadnutím na zámer tejto smernice obsiahnutý v jej 19. bode odôvodnenia, ktoré sa týka poisťných zmlúv. Poukázala na nesprávny preklad smernice slovenským zákonodarcom a nadväzne na to nesprávnu implementáciu medzi tzv. neprijateľné podmienky, čo malo podľa jej názoru za následok vylúčenie použitia rozhodcovského konania v spotrebiteľských zmluvách. Podľa jej presvedčenia nemôže súd v dôsledku individuálneho dojednaní rozhodcovskej doložky skúmať prípadnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Navyše, sudy nevykonali test primeranosti v zmysle čl. 19 Smernice a nezabezpečili si ani objasnenie skutkového stavu potrebného na vyslovenie správnych právnych záverov o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky. V závere dovolania žalovaná ešte citovala rozhodnutia vydané v iných konaniach, v ktorých bola otázka individuálnosti dojednaní rozhodcovskej doložky posúdená inak. Z týchto dôvodov navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu v dovolaní napadnutej časti a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Domáhala sa aj odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Navrhovateľka sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odloženie vykonateľnosti dovolaní napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 243 O. s. p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O. s. p., skúmal bez nariadenia odvolania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba v prípadoch v zákone výslovne uvedených (viď § 236 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Odporkyňou napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa týchto ustanovení.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. a tiež dovolaciu argumentáciu odporkyne sa najvyšší súd neobmedzil len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O. s. p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237

O. s. p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej len "§ 237 O. s. p."). Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Odporkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietala a existencia týchto vád v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Z obsahu dovolania vyplýva námietka odporkyne, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

Odporkyňa súdom nižších stupňov vytýka, že oba sudy poukazovali nesprávne na viazanie podania opravného prostriedku proti rozhodcovskému rozsudku na zaplatenie súdneho poplatku tak, ako je to uvedené v poučení vydaného rozhodcovského rozsudku. Sudy si nevšimli a neprihliadali na to, že v štatúte Arbitrážneho súdu Košice pri hodnotení sporu ako spotrebiteľa s iným účastníkom konanie je spotrebiteľ od takýchto poplatkov oslobodený. S poukazom na takéto odôvodnenie rozsudku prvostupňovým aj odvolacím súdom je potvrdené rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku nepreskúmateľné v časti, kde sudy konštatovali porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa, pretože tieto predpisy porušené neboli. Navrhovateľka v žalobnom návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku neuviedla dôvody, pre ktoré sa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, čo odporkyňa od začiatku namietala. Neurčitý výrok rozhodnutia súdu na základe neurčitého petitu, ktorý je obsiahnutý v žalobnom návrhu bol spôsobilý narušiť právne istoty odporkyne, pretože navodil stav právnej neistoty v otázke, ktorý súd bude vecne príslušný na rozhodnutie po prípadnom zrušení rozhodcovského rozsudku vo veci.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Obsahom odôvodnenia rozsudkov súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu nie sú vôbec uvedené skutočnosti namietané odporkyňou (oba súde poukazovali nesprávne na viazanie podania opravného prostriedku na zaplatenie súdneho poplatku tak, ako je to uvedené v poučení vydaného rozhodcovského rozsudku. Súde si nevšimli a neprihliadali na to, že v štatúte Arbitrážneho súdu Košice pri hodnotení sporu ako spotrebiteľa s iným účastníkom konanie je spotrebiteľ od takýchto poplatkov oslobodený). Ani jeden zo súdov sa vo svojom rozhodnutí nezoberali a neposudzovali túto skutočnosť. Dovolací súd preto na túto námietku neprihliadol, lebo nemohol ani preskúmať, či v „tejto časti“ ide o nepreskúmateľnosť rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa napriek zistenej skutočnosti, že obsahom odôvodnenia rozsudkov oboch súdov nie sú odporkyňou vyššie tvrdené skutočnosti, preskúmal oba rozsudky či spĺňajú zákonné predpoklady podľa § 157 ods. 2 O. s. p.

Pokiaľ ide o námietku neúplnosti, prípadne neurčitosti žalobného návrhu Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd konali o žalobnom návrhu navrhovateľky, v ktorom poukazovala na neprijateľnosť podmienky uvedenej v spotrebiteľskej zmluve a to najmä pokiaľ ide o dojednanie rozhodcovskej doložky. Aj zo samotného petitu žalobného návrhu jasne vyplýva, čoho sa navrhovateľka domáhala - zrušenia označeného rozhodcovského rozsudku. V odôvodneniach svojich rozsudkov aj riadne odôvodnili nárok uplatnený navrhovateľkou, ako aj námietkami odporkyne.

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nadviazal na rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý ako vecne správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súde dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O. s. p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec - zistený skutkový stav - právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru EŠLP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým - ako už bolo spomenuté - tvorí jeden celok.

Pokiaľ ide o námietku odporkyne spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno dosiahnuť nápravu len výslovne uvedených procesných väd (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) alebo hmotnoprávných nesprávností posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovoláním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Potvrďuje to aj ustanovenie 243a ods. 2, veta druhá O. s. p., v zmysle ktorého dovolací súd nevykonáva dokazovanie.

Odporkyňou namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým dospeli v procese dokazovania, môže zakladať tzv. inú vadu konania; v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde ale o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 362/2013, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania.

Z dovolania je tiež zrejماً námietka odporkyne, že súde nesprávne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania.

Podľa § 132 O. s. p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 133, § 134, § 135 O. s. p.). Ťažisko dokazovania je v procesnom postupe súdu prvého stupňa; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 3 až 5 O. s. p.). Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.). Vzhľadom na to, že najvyšší súd nevykonáva dokazovanie, nemôže ani - len na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov vykonaných prvostupňovým alebo odvolacím súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké (rovnocenné) podklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil.

Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, to ale ešte samo osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.).

Odporkyňa v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je najvyšším súdom považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (porovnaj R 54/2012, ale aj ďalšie rozhodnutia, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Aj keby teda boli opodstatnené tvrdenia odporkyne o nesprávnom právnom posúdení veci, na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie (dovolací súd ho z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovanou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 O. s. p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd nepriznal navrhovateľke náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na jej priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.